

Žareči bliski švigajo na vse strani po nebu, gromovi strahovito bobné, Donava divje šumi, — zemlja bije boj z nebom!

Je li še dalječ maševavna roka božja?! — — —

(Dalje sledi.)

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Reke 14. okt. Neki 14 do 15 let star fant, kateri se je še le pred malo časom čevljarstva izučil, je svojega 24 let starega in oženjega brata v nedeljo večer na malem tergu ob 9. uri z nožem tako strašno na vratu zabodel, da je k priči mertev na tla padel. C. k. žendarmerija ga je precej vjela in pravici izročila. — Kaj je vzrok tega hudodelstva, se še prav ne vé. Nekteri terdijo, da je starši brat večkrat svojega mlajšega brata hudo in gerdo imel, in tudi kdaj ga pretépal; ko se je pa ta rokodelstva izučil, je mislil, da mu brat, če ravno starši, več zapovedati ne smé. Hude misli ga obidejo, in vinjen zgrabi nož in umori pravega svojega brata. Izgled, kaj dela vino in največkrat slaba izreja. — Na to kaj bolj vesélega. Že 24. unega mesca se je v naših krajih tergatev začela. Hvala Bogu! krasne brajde v naši ljubi Liburnii, to je v Moščenicah, Lavransčini, Veprinaščini, Kastavščini, in tudi po nekterih gričkih blizo Reke, so se kaj dobro obnesle. Vina bo dosti, in prav dobrega, ker je to leto do kraja dozorélo. Zato se je nam zahvaliti okrajnim in srenjskim gosposkam, ktere so odločile čas, kdaj smé ktera vas ali soseska tergati. Sicer bi bili tudi letos, kakor druge leta primorani, iz scer dobrega in zdravega grojzdja prav kisel žvižgavec piti. Hvala torej tém gosposkam! — Samo mi Rečani se moramo potožiti, da nam bližej morja postavljene brajde niso truda plačale. Tertna bolezen nas je tudi to leto hudo obiskala, in 9 delov vinskega pridelka vzéla. Nekteri so poskušali grojzdu z žveplom pomagati, ker so mislili, da je ta bolézen grojzdu to, kar so ljudém garje; ali žalibože! nič si niso s tem pomagali.* — Kar pa druge pridelke zadeva, so se to leto tudi naše med pečine nanešene**) lehe in dolci dobro skazali, samo krompir semtertjé čern postaja in gnije. P. A. V. Grajski.

Iz Ljubljane. Dunajski časnik „Presse“ naznanja v svojem 244. listu štatiški pregled narodov avstrijskih, sestavljen od sicer učenega barona Reden-a. Ne da bi hotli ta céli sestavek natanko pretrésati, postavimo tu sém samo, kaj o jugoslovanih govori, namreč: „Jugoslovanov je kake 4 milijone, namreč: Slovencov, Vendov, Gorencov, Dolencov, Krajncov! tako imenovanih Vandalov!? (na Ogerskem), Horvatov, Serbov in Bulgarov. — Prosimo vas, zlahtni gospod štatiškar, prekličite berž ko berž; sicer pridete ob štatiško véro! Memo gredé povémo še, da v tem izvéstjenji pogrésamo med na drobno naštetimi némškimi rodovi še Kočevarje, odcepljence frankovskega plémena, kakih 20,000 duš. — Včeraj zjutraj je v Ljubljani gorélo, drugič v 8 dnéh. V stanici kočjaža T.... grofa se je unélo in je neki

*) Raznih pomočkov, kateri so bili doslej zoper tertno bolezen priporočani, niso skušnje nobenega kot gotovega poterdile. Tudi žvepljenje boléhajočih tert ni nič izdalo v hladnem in vlažnem vremenu. V suhem in toplém vremenu je tu in tam nekoliko pomagalo.

**) Leha je v primorji to, kar na Štajarskem slog ali ogun, in se od dolca le v tem različuje, da leha se imenuje zemlja na griču, dolec pak zemlja, ktera se dene med pečevnate doline, ki narveč po 12 in 14□ sežnjev obsegajo. Obodvojenam rodí vino, in tudi druge reči, če se med terté ali brajde posajajo.

škoda velika. — Z radostjo naznanimo, da so presvitli cesar zopet verlega moža poslavlili; povzdignili so namreč sploh spoštovanega gospoda Karola Ks. Raab-a, svetovavca c. kr. deželne vladnije o njegovem prestopu v pokoj v zlahtni stan.

Novičar iz raznih krajev.

Presvitli cesar so z Najvišjim sklepom od 28. sept. zaukazali, da bo teržaško mésto z okolico samo polovico števila vojaških novincov, kéto bi imelo po postavah k armadi dajati, vsako leto odrajtovalo, toda s pogojem, da tako imenovani bataljon Mandrierov še dalje mésto na svoje stroške obderži. Ti stroški znesejo v letu 60,000 fl. — Po štatištem izvéstjenji barona Reden-a je po izvédbah leta 1851 v našem cesarstvu 14.802,751 Slovanov, 8.051,906 Romanov, (Italijanov, Valahov, Moldovanov, Novogrékov in Arbancov), 7.870,719 Nemcov in 5.672,978 prebivavcov azijaškega rodú. Med té poslednje se šteje: Madžarjev 4.866,550, Armencov 15,906, Ciganov 83,769 in Judov 706,657 duš. Vojakov je 333,400 Slovanov, 168,800 Nemcov, 102,200 Romanov in 43,600 azijaškega rodú. — Namesti še bolnega pruskega kralja je njegov brat 24. t. m. vlado za tri mesce prevzel, če se kralj pred ne ozdravi popolnoma. — Iz Indije smo dobili včeraj prvo važno novico: Angleži so 14. septembra mésto Delhi prijéli in 20. so ga bili gospodje. Ako se to poterdí, v saboto kaj več. — V kratkem se bo zbral v Belgii deželni zbor; to dela vladi veliko skerbí, ker se boji, da bi se, kakor v poslednjem zboru, tako imenovani liberalci in tisti, kateri so na strani katoljske duhovšine, preveč pisano gledali. — Iz Petrograda je brati, da rusovski cesar svojo armado v vsih njenih délih že v resnici zmanjšuje, in to ne zadeva samo garde in grenadirjev, ampak vse regimente péscov. Imeli so regimente po 6 in po 8 bataljonov, bataljon po 1002 mož; zdaj bodo imeli regimente po 3 in po 4 bataljone, bataljon po 700 mož. To zmanjšanje izdá pri 86 regimentih péscov 344 bataljonov. Ker bo pa ob času mirú tudi 4. bataljon vsacega regimenta skorej ves razpušen, bo štela rusovska armada 430 bataljonov menj. Car Aleksander razodeva s tem zmanjšanjem ne le, da mu je za mir Evrope, ampak tudi za to mar, da deržavo silnih stroškov za vojaščino potrebnih réši. Zmanjšati se ima armada za 200,000 mož. Bog daj, da bi bilo to vse poterjeno in da bi tudi druge deržave ta izgled posnemale. — Po zadušenji zarote zoper življenja serbskega kneza so bile marsikake natolcovavne govornice raztresene. Eni so natolcovali rusko vlado, drugi bivšega kneza Miloša Obrenovića, da sta si prizadevala, po umoritvi kneza prekucijo podnéti. Serbska vlada je na to ročno dunajski vladi pisala, kar je iz spovedb ujetih zarotnikov zvedla. Po teh je natolcovanje ruske vlade krivo, in tudi knez Miloš je koj, ko je zvedil, kaj se je v Belem gradu zgodilo, na dotičnem mestu od sebe dal, da nima ne on ne kdo njegove rodbine s Serbijo nič več opraviti. Iz spovedb ujetih je jasno, da so imeli namen republiko ustanoviti in da so bili zarotniki v zvézi z vodji stranke, ktera je sedaj v Moldavi in Valahii na škerpéh. Najnoveji dopisi iz Srbije terdijo cló, da so vsi starostniki zarote deležni. Njih predsednik je zapert in je vse razodel, enako tudi predsednik najvišje overžne sodnije. Ljudstvo je mirno.

Pogovori vredništva. Gosp. J. K. Cest. v Z: „Novice“ Vaše niso zaostale v Ljublj. — Gosp. Z. v C: Založništvo „Novic“ preiskuje ravno naročilne pisma. Ako najde dvojno plačilo, se bode, kakor gré, Vam na dobro zapisalo.